

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Edgren, Jen
Tel: 010-698 11 56
jen.edgren
@naturvardsverket.se

BESLUT
2021-05-26

Ärendenummer
NV-02254-21

Storkprojektet
Petter Albinsson
Info@storkprojektet.se

Tillstånd att sätta ut vita storkar

Beslut

Naturvårdsverket beslutar att ni får eller får låta;

- frisläppa vita storkar (*Ciconia ciconia*) i områden inom Skåne län, som bedöms lämpliga för arten.

Naturvårdsverket avvisar den delen av ansökan som gäller destruktions av vilt som tillfaller staten.

Tillståndet gäller till och med den 31 december 2024 under förutsättning att;

- avel endast bedrivs så riskerna för inavel minimeras,
- fåglar som ska frisläppas hålls, föds upp och sätts ut på sådant sätt och på sådana platser som ger dem förutsättningar för ett liv i det vilda,
- fåglar som frisläpps är ringmärkta,
- utsättning inte sker om det finns risk för spridning av smittsamma sjukdomar,
- samråd med länsstyrelsen sker vid val av utsättningslokal,
- utsättningen så långt som det är möjligt undviks i närheten av dammar/våtmarker som har hotade och känsliga arter av groddjur som t. ex långbensgroda och grönfläckig padda,
- jakträttshavaren där fåglarna sätts ut har givit sitt medgivande,
- berörd länsstyrelse och region vid Polismyndigheten har underrättats om utsättningen innan den påbörjas,
- utsättning inom skyddade områden eller andra områden med särskilda bestämmelser inte görs om inte tillstånd till detta har lämnats av berörd myndighet,
- en kopia på detta tillstånd samt medgivandet från projektet medförs vid all verksamhet som bedrivs med stöd av detta beslut,
- verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att fåglarna inte utsätts för onödigt lidande,

- verksamheten bedrivs med största möjliga hänsyn till såväl annat vilt som människor,
- ni **senast den 28 februari varje år** lämnar en skriftlig redogörelse över hur många individer som frisläppts samt om var och hur verksamheten bedrivits. Ni ska även särskilt redogöra för hur de utsatta storkarna klarar sig i det vilda, effekterna av tidigare utsättningar samt övrig information som kan vara viktig för Naturvårdsverket att ta del av. Redogörelsen, märkt med detta besluts diarienummer, skickas till registrator@naturvardsverket.se.

Detta beslut kommer att delges med så kallas kungörelsedelgivning.

Vi kommer att publicera beslutet på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Bakgrund

Ni har ansökt om förlängt tillstånd att sätta ut vit stork i Skåne län (tidigare tillstånd har dnr: NV-07202-17). Ni har också ansökt om att få destruera storkar som påträffats döda efter utsläpp. Till ansökan har även bifogats projektets utvecklingsplan och verksamhetsberättelse för 2020.

Av handlingarna framgår bland annat:

Under 1700- och 1800-talen var storken mycket vanlig i Skåne, men efter år 1900 minskade den stadigt. Sista paret häckade 1954 och året därpå klassificerades storken som nationellt utdöd. Storkprojektet i Skåne bedriver uppfödning och utsättning av vit stork sedan 1989. Verksamheten är ett samarbete mellan Naturskyddsföreningen i Skåne och Skånes Ornitologiska Förening i projektform. Målsättningen är att återfå vit stork som en häckande och flyttande fågelart. Omfattningen har vuxit över tiden och för närvarande producerar projektets hägn ett hundratal ungar årligen. Hårtill kommer ungefär lika många ungar som växer upp i de frihäckande storkarnas bon. När det gäller antalet par som krävs för en stabil svensk stam av häckande och flyttande vita storkar kan siffran inte bli annat än osäker. Olika beräkningar sökanden har gjort har landat i att mellan 100 och 150 par i Sverige borde vara tillräckligt för att klara såväl rekrytering som mellanårsvariationer. Det är också en populationsstorlek som sökanden bedömer som rimlig att uppnå med utgångspunkt från befintlig habitatkvalitet och viss habitatrestaurering under de kommande åren. Därför är det viktigt att uppmuntra storkarna att etablera sig på många olika lokaler runt om i landskapet, där förutsättningar finns. Till detta används de så kallade utsläppshägnen, som är mindre hägn (ca 100 kvadratmeter) som är förhållandevis lätta att demontera, flytta och återuppföra. Där får vuxna storkpar möjlighet att knyta an till platsen innan de släpps ut för att häcka. Utöver de vuxna som släpps ut så släpps normalt även samtliga hägnuppfödda årsungar ut på sensommaren varje år. Svenska storkungar ringmärks, både de som kläcks i hägn och de som kläcks i naturen. 2020 häckade 80 par storkar i det fria. Det senaste decenniet har den absoluta merparten av ungarna flyttat söderut. 2020 var det, så vitt känt, endast en enda unge som blev kvar över vintern. Flertalet flyttande fåglar har observerats på sin väg söderut och rapporter kom från Danmark, Tyskland, Frankrike, Polen,

Turkiet, Schweiz, Österrike och Spanien. Fyra storkungar försågs med sändare och kunde följas mer detaljerat på sin väg söderut.

Utöver utsättningar arbetar storkprojektet parallellt med andra åtgärder som verkar för en förbättrad livsmiljö för arten.

Yttrande från Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Skåne län har beretts tillfälle att yttra sig. Länsstyrelsen tillstyrker utsättning av vit stork. Av yttrandet framkommer följande;

Vit stork och sällsynta amfibier har de gemensamt att de drabbades hårt av utdikningen av våtmarker under sent 1800-tal och 1900-talet. Storkprojektet har löpt parallellt med åtgärder i form av återställning och återskapande av lekvatten för att rädda arter som lövgroda, klockgroda med flera arter. Arbetet har i båda fallen varit framgångsrikt vilket tyder på att det har varit bristen på lämpliga livsmiljöer som är begränsande. Så långt det är möjligt bör det undvikas att sätta ut stork i närheten av dammar/våtmarker som har hotade och känsliga arter av groddjur som t. ex långbensgroda och grönfläckig padda. Storken kan sannolikt påverka förekomsten av groddjur negativt. Länsstyrelsen Skåne har möjlighet att beakta lämpligheten av placeringen av utsläppshägn i de respektive ansökningar om tillstånd att hålla vit stork i hägn som är nödvändiga för att de ska kunna etableras. Länsstyrelsen Skåne bedömer mot den bakgrunden att det är rimligt att projektet får fortgå och slutföras.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Enligt 41 § jaktförordningen (1987:259) är det inte tillåtet att sätta ut vilt i frihet. Enligt samma paragraf andra stycket får Naturvårdsverket i det enskilda fallet besluta om undantag från detta förbud.

Av förarbetena till jaktlagen (prop. 1986/87:58, s 21 och 68) framgår att utsättning av vilt är en sådan åtgärd som kan vidtas i viltvårdande syfte. Vidare framgår av förarbetena att målet för viltvården bör vara att bevara de arter som tillhör landets viltbestånd och främja en lämplig utveckling av viltstammarna med hänsyn tagen till allmänna och särskilda intressen.

Enligt 33 § jaktförordningen tillfaller bland annat vita storkar som omhändertas, påträffas döda eller dödas när de är fredade staten. Av 36 § jaktförordningen framgår att den som påträffat ett dött djur av sådan art som avses i 33 § samma förordning ska anmäla detta till Polismyndigheten. Enligt 38 § jaktförordningen ska Polismyndigheten se till att djuret tas om hand. Naturvårdsverket ska i föreskrifter eller beslut i enskilda fall bestämma om hur omhändertagna djur ska hanteras.

Enligt 13 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2019:5) om vilt som tillfaller staten får Naturhistoriska riksmuseet besluta om destruktion av vilt som tillfaller staten och som de förfogar över. Sådana beslut får även fattas av Polismyndigheten i samråd med Naturhistoriska riksmuseet.

Kungörelsedelgivning av beslutet får ske om en obestämd krets ska delges, vilket framgår av 49 § i delgivningslagen (2010:1932).

Naturvårdsverket bedömning

Vid utsättning av vilt gör Naturvårdsverket en samlad bedömning av följande kriterier. Naturvårdsverket beaktar om utsättningen är en åtgärd med viltvårdande syfte.

Vidare beaktar Naturvårdsverket

- utsikten för arten/individerna att klara sig i det vilda,
- möjligheten för arten att inom rimlig tid återetablera sig i området,
- om arten förekommer eller har förekommit naturligt inom aktuellt område tidigare och
- om orsaken till artens försvinnande eller minskning är känd och i sådana fall åtgärdad samt
- om det finns ett nationellt åtgärdsprogram för arten, där utsättning pekas ut som en åtgärd.

Vit stork har tidigare förekommit naturligt i Skåne län, men klassades som nationellt utdöd under många år. Syftet med verksamheten är att återskapa en naturligt häckande stam av vit stork i Skåne. Det föreligger därför ett viltvårdande syfte.

Efter projektet ändrat inriktning 2010 har majoriteten av de utsläppta fåglarna flyttat. De erfarenheter som finns inom Storkprojektet visar att återetablering av arten fortfarande går framåt och förra året fanns 80 häckande par i landet.

Det finns inte ett nationellt åtgärdsprogram för arten men flyttningarna de senaste åren har varit framgångsrika, häckningsframgången ökar, orsaken till artens försvinnande är känd och projektet arbetar parallellt med andra åtgärder för att återskapa livsmiljöer. Projektet följer upp hur de utsatta individerna klarar sig i det vilda. Vidare är arten enligt den svenska rödlistan 2020 klassad som Starkt hotad (EN) och länsstyrelsen tillstyrker vidare utsättning av vit stork.

Naturvårdsverket anser därför att vidare utsättning kan motiveras.

Naturvårdsverket avvisar den del av ansökan som rör destruktion av storkar som tillfaller staten. Detta eftersom vilt som tillfaller staten ska anmälas till Polismyndigheten. Enligt NFS 2019:5 kan Naturhistoriska riksmuseet eller Polismyndigheten efter samråd med Naturhistoriska riksmuseet besluta om destruktion av vilt som tillfaller staten. Naturvårdsverket kan även i enskilda fall besluta om destruktion. Då Naturvårdsverket enbart kan besluta om destruktion i enskilda fall och inte före fågeln anträffats död och anmälts till Polismyndigheten avvisas den delen av ansökan.

Övrigt

Detta tillstånd fråntar er inte ansvar att inhämta andra nödvändiga tillstånd eller dispenser som kan komma att krävas för att få genomföra verksamheten. Sådana tillstånd kan, utöver dispens för verksamhet i skyddade områden vara t.ex. tillstånd för hållande av vilt i hägn och dispens från artskyddsförordningen.

Av projektets utvecklingsplan 2020-2024 framgår att avveckling av verksamheten kan ske antingen när projektets mål har uppnåtts eller om utvecklingen försämras. Naturvårdsverket rekommenderar därför att en avvecklingsplan tas fram inom projektet.

Detta beslut har fattats av t.f enhetschef Carl-Johan Lindström. Vilthandläggaren Jen Edgren har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även medverkat juristen Anna Sandström.

Carl-Johan Lindström

Jen Edgren

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Uppllysning om hur man överklagar, se bilaga.

Kopia till:

Länsstyrelsen i Skåne län

Jordbruksverket

Polismyndigheten, region syd

Naturhistoriska riksmuseet

Statens veterinärmedicinska anstalt

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till förvaltningsrätten.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.